

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

572. Qualis debeat esse residentia Episcopi, ut regulæ satisfiat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

diffe aliud, quàm hoc singulari beneficio allicere Episcopos ad residendum in suis Ecclesiis seu Diocesis. Verum cum hæc duo mens & ratio in præfenti valde diverfum quid sint; mens, siquidem legislatoris nihil significat, quàm simplicem legislatoris voluntatem, prout resultat ex simplici, & nuda verborum structura, sive est ipsa dictum legis; ratio autem significat causam, propter quam legislator ita cavit, sive est causa dicti legis. Lott. cit. nu. 40. à nu. 3. hinc

2. Respondeo secundò magis enucleatè, mentem hujus regulæ in hac parte fuisse, favere Episcopis, id enim clarè & explicitè verba sonant, Lott. num. 8. ratio verò hujus regulæ est bonum publicum. Hoc tamen bonum publicum in hoc simplici favore factò Episcopis contra primam regulam hujus partem minimè considerari potest, sed potius oppositum. Lott. num. 9. cum ista secunda pars regulæ sit nociva potius reip. utpote cui magis expedire beneficia provideri per Papam quàm inferiores. Lott. num. 33. & fusius l. 2. q. 36. num. 16. Sed neque hoc bonum publicum, seu ratio hujus secunda partis regulæ statui potest in allectione Episcoporum ad residendum; nam tametsi majus bonum sit residentia Episcoporum, quàm quòd beneficia per Papam provideantur; hæc tamen residentia, cum non sit in libertate Episcoporum, sed ad eam jam antecedenter præcepto divino teneantur, ut constat ex Trid. sess. 23. c. 1. D. Tho. 2. 2. q. 185. a. 5. & T. T. possintque proinde ad eam cogi, absque eò, quòd necesse sit illos ad eam impensius præstandam invitari dicto beneficio; hinc inquam, evincitur, residentiam in ratione hujus regulæ spectatam diversam esse ab eà, ad quam Episcopi de jure tenentur. Lott. à nu. 34. cum illa ita jugis non sit, quia liceat abesse aliquando vel ad modicum tempus, præcipue ex justa causa, juxta c. præsentiam. 7. q. 1. ad eò, ut verbum *residentia* non amare, sed civili modo intelligendum veniat, liceatque pastor, ubi subditorum salutis sufficenter in absentia pastoris provideri potest, ob ipsius Ecclesiæ commodum, aut periculum personæ à grege abesse. Lott. num. 36. & 37. citans D. Tho. ubi ante. atque ita, cum adhuc relinquatur aperta via prætendendi causas justæ absentia (præsertim ubi ex modicitate temporis earum æquitas conscientia Episcopi remittitur) semper later occasio fovendi, si quis inhæret animo, spiritum evagandi, ut ait Lott. num. 39. E contra verò hæc residentia, quam exigit regula, debeat esse jugis, neque per momentum intercepta; quod ipsum præfèrerunt verba regulæ: *ipsis, quamdiu apud Ecclesias aut Dioceses suas verè ac personaliter residerint*: atque ita per eam spiritus ille evagandi penitus excludatur, cum penitus excludat facultatem illam se absentandi ad tempus permissum aliàs ex causa legitima; quòd olim erat mensium duorum (dum, ut patet, si Episcopus, qui v. g. recessit ab Ecclesia sua in Martio, si velit frui gratià alternativæ in mense Aprili, teneatur ibi esse præfens ab initio ipsius Aprilis, impossibile est durante usu hujus alternativæ, ut absit ultra mensem. Lott. num. 42.) sequitur, in hac residentia strictiore, ad quam de jure non tenentur Episcopi, rationem hujus regulæ constituendam esse. Lott. num. 38. Hinc circa hanc rationem seu unicam conditionem, sub qua & non aliter conceditur Episcopis hæc

alternativa,

Questio 572. Qualis igitur esse debeat hæc residentia, ut regula satisfiat?

1. Respondeo: primò hanc residentiam debere esse veram personalem; cum regula dicat: *quamdiu fecerint residentiam verè & personaliter*. Proinde etsi residentia ficta (qualis est, cum Episcopus abest ex justa causa, v. g. in causa Ecclesiæ vel Reip. vel etiam in concilio generali aut provinciali, vel in negotio aliquo ex mandato & commissione Papæ, quia licet reverà absit, tamen ex tali causa censetur esse præfens juxta C. ad audientiam. de Clericis non resid. & c. unico. tit. eod. in 6. Garc. p. 5. c. 1. num. 466. Chok. hic gl. 15. num. 3.) quondam, dum in alternativâ Pii V. Sixti V. Greg. XIII. non aderat verbum *verè*, sufficeret. Chok. loc. cit. Jam tamen à tempore Sixti V. à quo illud *verè ac personaliter* additum, residentia talis ficta non sufficit; cum dicta verba non nisi ad excludendam residentiam fictam & interpretativam addita videantur. Auctores iidem l. cit. Gonz. gl. 43. à num. 1. Corrad. l. 3. c. 6. num. 42. contra Leon. in Thef. fori Eccl. p. 2. c. 2. n. 9. & Paris. de resign. l. 1. q. 10. n. 85. quem tamen loqui de tempore & alternativa Sixti V. ait Garc. nu. 467. ubi etiam Gonz. addit, quòd sac. Congreg. quæ aliàs 9. Julij 1573. attentà nimirum alternativâ Pii V. aut ad summum Greg. XIII. declarat contrarium, modò sic sentiat. Et quòd, dum Episcopus quidam Hispania pro exercitio sui officii Inquisitoris generalis absens à sua Diocesi supplicasset Clementi VIII. pro obtinendo indulto speciali, ad gaudendum in hac absentia alternativâ, nunquam illud indultum obtinere poterit, quamvis ante bene concedebatur istiusmodi indultum. Unde jam sequitur, Episcopum absentem ex justissima causa, & ad modicum tempus, quamdiu abest, frui non posse alternativâ in beneficiis, de tempore talis absentia vacantibus, adeoque ea Papæ reservata esse. Auctores ibid. & nominatim Chok. Quin imò videtur procedere idipsum, etiam si timore mortis vel violentiâ impeditus à sua Ecclesia abfuerit; quia in isto casu adhuc verè abest, & alternativa non conceditur, quamdiu verè abfuerit. Esto igitur impossibilis ei sit residentia, hoc ipsum sufficit, quòd minus alternativâ non nisi sub hac conditione veræ residentia concessâ fruatur. Castrop. cit. p. 23. §. 2. num. 3. Garc. num. 469. contra Gonz. cit. gl. 43. q. 9. num. 200. Quibus qualiter non obstat Clem. 1. de foro. comp. vide apud eundem Castrop.

2. Respondeo secundo, debere esse actualem pro tunc, quando beneficium vacat, ita ut pro tunc absens, etiam si reliqua parte mensis resedisset, non posset conferre vi alternativæ beneficium; eò quòd solum pro tempore veræ & personalis residentia concedatur alternativa. Garc. num. 697. Castrop. loc. cit. num. 2. cum communi.

3. Porro notandum hic, olim tempore secunda alternativæ Pii V. editæ Anno 1570. in qua concedebatur alternativa Episcopis residentibus juxta Trid. dispositionem, quòd Episcopis permittit abesse per 3. menses, Episcopi in 3. illis mensibus gauderent alternativâ, possentque conferre beneficia in iis vacantia, etiam si abessent. Corrad. l. 3. c. 6. nu. 41. Garc. loc. cit. nu. 461. juxta decis. Rotæ in Salmant. fructuum Archidia. 20. Jun. 1586. E contra, si ultra dictos 3. menses abfuerint, non poterant pro illo anno gaudere alternativâ, ac ita nequidem conferre beneficia vacantia tunc cum actu

X 4

verè

verè residebant, cum jam pro illo anno defecisset conditio requisita ad fruendum alternativam, nimirum residentia 9. mensium. *Grac. num. 464.* Unde dum Rota tenuit contrarium in *una Salmon. Canon. catús. 5. Junij 1572.* nimirum quod Episcopus absens 3. mensibus sibi permisis recreationis causâ, animo redeundi, non gaudebat alternativâ, id intelligendum de tempore primæ alternativæ Pii V. utpote in qua exigebatur residentia, non secundum dispositionem Trid. sed simpliciter.

4. De cetero num Episcopus habens alternativam absens à sua Dicecesi, possit nihilominus providere vacantia beneficia in Martio & Septembri, controversum est inter Auctores. Affirmat *Germon. de indulto Cardin. §. volumus nu. 18. apud Garc. num. 688.* item *Leo. in thes. fori Eccles. c. 16. nu. 4. apud Castrop. loc. cit. num. 5.* his adhaeret *Garc. loc. cit.* citans pro hoc *Rot. in Salmon. Canon. catús. 4. Martij 1583.* nisi quod limitet id *Garc. dum nu. 689.* dicit, id procedere, nisi Episcopus gavissus fuisset mense alternativæ præcedenti, v. g. Februarii, ne vel sic gaudere posset 2. mensibus consequenter. Fundamentum hujus sententiæ est, quod cessante ob non residentiam alternativam, intret reservatoria 8. mensium, in qua Martius & Septembris reservati non sunt. Verum id probabilius negant *Mand. conf. 18. nu. 8. & 9. apud Garc. num. 687. Castrop. loc. cit. nu. 4.* citans pro hoc *Ricc. in pr. fori Eccl. decis. 684. in prima editione, & in secunda edit. resol. 582. nu. 2. Barb. de pot. Ep. p. 3. alleg. 53. num. 36. &c.* ed quod, licet dicti menses seclusam alternativam competant Ordinario (in quo casu opus etiam non est residentia, utpote quam non requirit regula reservatoria 8. mensium, nisi ad summum juxta dispositionem Trid. quavis etiam, dum Episcopus absque legitima causa abest ultra 3. menses, possit adhuc, juxta *Garc. num. 691.* conferre vi dictæ regulæ reservatoriæ 8. mensium beneficia vacantia in 4. istis mensibus per eam non reservatis; cum ista collatio beneficiorum computanda non sit inter fructus beneficiorum, quos solum ex dispositione Trid. amittit ultra tres menses absens, ut hæc ipsa Tridentini dispositio, utpote pœnosa extendenda non sit acceptatam tamen alternativam, si sint Pontificis, neque sit in potestate Episcopi alternativam acceptatam dimittere: & certè defraudaretur aliàs Papa, dum Episcopus conferre posset beneficium in Febuario vi alternativæ, & in Martio vi subintrantis regulæ reservatoriæ 8. mensium.

5. Respondeo tertio: an requiratur residentia integri mensis, ita ut præterquam, quod resideat, seu præsens fuerit istâ die vel horâ, quando vacavit beneficium, requiratur insuper, ut in præterita parte istius mensis resederit, & reliquâ ejusdem parte præsens futurus sit, non conveniunt Auctores. *Garc. num. 695. & 697.* citans pro se *Gonz. gl. 43. ex nu. 136. & dicens in hoc inclinare Sarmiento l. 6. selectar. c. 18. nu. 9. Castrop. loc. cit. num. 6.* negativam tenent, docentque, non esse habendam rationem mensis integri, sed tantum temporis, quo intra illum vacat beneficium, ita ut, si variatio contingat in mense Episcopi post acceptatam alternativam, Episcopo residente, is possit beneficium illud conferre, etiamsi ante dictam vacationem in eo mense Episcopus per dies aliquot absens fuit, vel etiamsi alternativam prius post inchoatum jam mensem illum suum acceptasset. v. g. tertiam Februarii; ed quod, ut ex *Gonz. Garc. num. 697.* usus alternativæ concessus sit, quamdiu resederit; dictio autem

quamdiu, cum mensis sit divisibilis in dies, & hi in horas, non tam apposita sit mensi integrali, quam singulis ejus diebus, vel etiam horis; cum qualitas adjuncta verbo vacationis debeat regulari secundum tempus verbi; adeoque aliud nihil confiderandum sit, quam tempus vacationis, & qualitas residentia de illo tempore. Et ne, si necessaria esset integra residentia totius mensis, illud sequeretur inconveniens, quod Episcopus, dum resederit omnibus diebus mensis, contulissetque beneficia omnia interea vacantia, & post legitime factas hæc provisiones abesset, dein in sola ultima die mensis ejusdem, hæc provisiones factæ de tempore habili corruerent: vel certè, quod dictæ collationes omnes fuissent conditionales, videlicet sub hac conditione; si Episcopus integram residentiam totius mensis continuasset. Quibus accedit, quod concessio alternativæ sit favorabilis, & beneficium principis, ac propterea amplianda potius quam restringenda; cum beneficium Principis contra concedentem sit latissime interpretandum *juxta l. 3. ff. de consuet. principum, Gonz. loc. cit. apud Garc. nu. 697.* Sed neque his obstare dicunt hi Auctores *decis. Rotæ in una Faventina Canon. catús. 16. Decemb. 1583.* adverbium illud quamdiu, non ad dies mensis, sed ad mensem integrum referentis; cum loquatur de mense Septembri, qui stante alternativâ integraliter reservatus est. *Castrop. cit. num. 6. Garc. num. 696.*

6. Affirmativam tenet *Germon. de indult. Card. apud Garc. nu. 693. Card. de Luca. benef. d. 19. n. 5.* ubi tradit, quod, dum alternativam acceptatio facta in mense aliàs ordinario, v. g. Febuario jam cœpto, hic non definit esse Apostolicus; sed in sua natura seu statu, quem statim à primo instanti, nisi obisset alternativam jam acceptam, assumit, ad finem perseveret, citatque pro hoc *Barb. de Canon. & dignit. c. 14. num. 24. & de pot. Ep. alleg. 35. num. 30.* Idem tradit *num. 8.* ubi, quod mensis aliàs ordinarius ob non residentiam Episcopi habentis jam alternativam, effectus Apostolicus talis perseveret, ut licet mense jam cœpto sine residentia, Episcopus rediret ad residentiam, adesset; tempore, quo vacaret beneficium, hæc residentia ei non suffragaretur. Idque, etiamsi causa iustissima pro ipsius Sedis Apostolicæ vel Christianæ Reip. servitio abfuisset, citat pro hoc *Rot. in Calvensi parochialis. 23. Jun. 1642.* Idem tradit *d. 93. num. 16. & expressius num. 18.* Tenet quoque hæc affirmativam *Lott. l. 2. q. 40. à num. 54.* dum ait: ed ipso, quod Papa concessit alternativam in certis mensibus, quolibet eorum designato per nomen ei proprium, unumquemque ab eo contemplari seu spectari, prout est constitutus unius corporis integralis, nihilque ob stare, quod minus id quod naturâ suâ dividuum est, constituat individuum ex voluntate disponentis. Ac proinde, cum absurdum sit, ut ait *num. 56.* rem unam eandemque diverso jure censi, mensem, prout individuus est, censi non posse partim Apostolicum, partim ordinarium. Addit etiam *num. 58.* residentiam, non quidem simplicem, sed qualificatam, hoc est, debitam omnino ex pacto into inter Papam & Episcopum acceptantem alternativam, quæ residentia ex pacto, ut ait *num. 61.* in hoc meliorem esse residentiam simpliciter tali; quod facere aliquid ex voluntate firmata in bonum sit melius, pertineatque ad perfectivum virtutis, ut constat in voto. Atque ex his, sive ex hoc utroque simul sumpto, nimirum ex eo, quod Papa contempletur mensis

mensis singulos, ut totum integrale, quod totum recipiat essentiam suam à continuo, & praeipue tamen ex eo, quod residentia tali modo qualificata requiratur, concludit n. 59. quod, si Episcopus alternativam recipiat non tantum post aliquot dies mensis elapsos, sed etiam statim ab initio mensis, non possit ei illa suffragari respectu illius mensis, eod quod, etiam si tunc resideat per totum illum mensem, non tamen dicatur per totum residisse ex pacto. Unde nec Episcopus obligetur illo mense, in quo, vel etiam, sub cuius initium accepit alternativam, residere; cum obligatio hac non referatur nisi ad menses integros; sed mensis totus reputetur Apostolicus. Lott. n. 64. adeoque verba illa regula: *tum demum, & non ante*: referantur ad mensum illum alternatum Episcopi, v. g. ad Aprilem, dum eam accepit in Februario. Ac demum, ut comprehendat quoque alios casus aperte ac generaliter, n. 80. affirmat, pro usu alternativae non sufficere praesentiam Episcopi in Dioecesi tempore vacationis; sed exigere residentiam continuam, eod quod, si admittatur sufficere solum momentaneam residentiam, tota huius regulae ratio, quam ex eo q. praeced. dedimus, deficiat, & aperiat omnimoda via fraudibus. Atque ita, ubi Episcopus tempore vacationis praesens, non tamen praesens ab initio mensis fuit, mensum ab initio fuisse, & deinceps ad finem manere affectum Papae, & nequaquam intrare pro Episcopo alternativam; sique perpetuo tenuisse Rotam, quidquid in contrarium reluctentur Garc. & Gonz. quorum rationes, aliaque similes cum eorum tota auctoritate in hoc puncto rejicit in *Papensi beneficii*, 10. Aprilis Annos 17. ut ait Lott. a. n. 87. ubi etiam n. 89. quod ratio à Gonz. & Garc. adducta nihil valeat; cum vinculum reservationis incertum sit à principio mensis, illum totum tanquam unum aliquod integrale pervadat; adeoque quandoconque in eo vacat beneficium, dicatur Papae reservatum, & sic inspecto tempore vacationis optime dicatur intrare reservatio. Quin imo in casu, dum Episcopus tam ab initio mensis, quam tempore vacationis fuit praesens, verum ante vacationem ad modicum tempus abcessit, ut vel hinc minus integra videri possit residentia. Et h. Lott. n. 89. & 90. dicat esse plus difficultatis, eod quod mensis iste non intraverit tanquam Apostolicus, sed tanquam ordinarius; & vel hinc cessare videatur ratio, cui maxime innixa Rota in *illa Ravennina & Papiensi*, ita etiam, ut Rota nihil in casu hoc, votis Dominorum semper aequalibus, resolverit; quin & positione habitâ 26. Maii 1628. iusserit causam concordari. Ipse tamen inhaerens suae sententiae n. 92. asserit, Episcopum in tali casu non posse frui alternativam, eod quod vis refectionis resulter ex interpolatione residentiae, cuius actus retrahitur ad mensis initium ob hanc ipsam regulam, dum, ut ait n. 94. & seq. omnino respicitur residentia illa civilis, exigentique omnino naturalis vera & continua (ut Rota respondit in *regul. beneficii*, 24. Maii 1604. in quo casu duraverat absentia Episcopi per horas 39. & causa erat honestissima) adeo, ut beneficium illud alternativam cesset illico, subintratque effectus reservationis, ut Episcopus abcedit, quamvis brevissimo tempore: nec obtendi possit, ut Lott. n. 102. excusatio ab aequitate & honestate causae, cum hac considerari nequeat in praedictum juris acquisiti alteri, & jam ex praecedente pacto applicari, nimirum Papae; saepe enim id manifestam iniquitatem, dum vel sic à Papâ auferatur absteque illius factio, quod

ipsum est, uti id fusissime per n. seq. probat Lott. Eligidit etiam idem n. 83. inconveniens illud à Garcia & Castrop. adductum, dicendo: quod dum Episcopus ab initio mensis ad vacationem beneficii residens absque eo, quod datur etiam Episcopo praesens aliqua causa remigrandi post collationem factam ad alium locum, illud conferens, conferat valide, etsi post factam collationem à residentia recedat; eod quod provisio hac fuit facta de tempore habili, ex quo verè & personaliter residebat, non debeat retractari; licet enim facultas conferendi in futurum dependeat ab illa continuâ & integrali residentia; validitas tamen jam factae collationis ab illa non dependet amplius, sed simpliciter à statu, in quo res erat de tempore actus.

7. Respondeo quod, videri residentiam debere esse cum animo permanendi in ea, ita ut Episcopus, qui ut plurimum non residet in suo Episcopatu, sed ad tempus, non cum animo permanendi, sed redeundi, non gaudeat alternativam in beneficiis vacantibus, cum residet. Sic tenet Card. de Luca de *benef. d. 93. n. 17.* ubi, quod residentia non tantum requiritur corpore, sed etiam animo, quod scilicet de tempore, quo contingit vacatio, Episcopus resideat animo residendi, & suum munus impleat; secus autem sit, & non fruatur alternativam, si solitus non residere, quamvis ex justa causa publici muneris, casualiter reperitur in Dioecesi, citò recessurus. Idque à fortiori, ubi residentia esset affectata; quia nimirum Episcopus eo tempore solitus non residere, in vicinia moram trahens, & videns vacationis imminentiam, se ad Dioecesin conferret. Idem expressius tenuisse Rotam, fasè refert Garc. n. 699. & 670. Lot. loc. cit. n. 82. ubi quod, si Episcopus non tantum tempore vacationis, sed ab initio mensis praesens usque ad vacationem, quin & post eam continuam residentiam usque ad finem mensis, non praesumatur tamen in eo animus per totum mensum ibi morandi ob necessitatem illi injectam alio migrandi ex munere antea suscepto, quod personalem exigit residentiam, non possit pro illo mense frui alternativam, eod quod talis nequeat censeri residens, dum is non dicitur esse in loco, quem corpore occupat, dum mente & animo abest, qualiter talis Episcopus mente abest, dum praesens causa remigrandi in locum, in quo consuevit perpetuam habere residentiam. Nihilominus Garc. n. 701. ait, salva pace & reverentia tanti tribubalis, nempe Rotae (quam tamen n. 702. dicit coepisse inclinari in suam sententiam) quâ quoque unice se retineri dicit Gonz. quod minus libere & intrepidè secum sentiat, contrarium sibi videri verius. Idemque cum Garc. tenet Castrop. n. 8. eod quod regula solum requirat residentiam veram actualem tempore vacationis absque distinctione & consideratione animi; cum sic inducantur adhuc Episcopi ad residendum amplius, quam aliàs residerent, & quod, qui residet, licet habeat animum remigrandi aliud, nec resideat de ordinario, quo tunc verè residet. Cui non obstat, quod dicit Rota decidatur, censeri aliquem residere, ubi continuè moratur, non ubi casualiter & ad tempus adest; cum id improprie & per quandam fictionem dicatur, prout indicant verba *censetur, videtur, habetur* juxta Mand. ad reg. de *annali*, q. 87. n. 1. Nav. *conf. 8. n. 6. de Cler. non resid.* regula autem non contentetur residentia ficta, adeoque, sicut Episcopus, qui casualiter & ad tempus abest, cum animo redeundi, non gaudet alternativam de illo tempore absentiae, ita & contra Episcopus, qui casualiter ad-

est,

est, & verè personaliter residet, etiam cum animo redeundi aliò, pro tunc gaudet alternativà.

2. Respondeo quintò, debere esse hanc residentiam veram in ipsà Diœcesi formaliter, ita ut non sufficiat esse præsentem in loco vicinissimo, etiam ex legitima causa, & citò reversurum; cum tò apud, quo utitur regula, non significet hic *prope*, sed *in* vel *intra* Diœcesim. Castrop. *loc. cit.*, n. 2. citans Barb. de *pot. Ep. alleg.* 53. n. 54. Quin & probabilius non sufficit, Episcopum morari in loco exempto intra suam Diœcesim contento; cum locus talis exemptus, etsi materialiter & quò ad situm sit de Diœcesi, formaliter tamen, hoc est, quò ad gubernationem & jurisdictionem sit extra Diœcesim; residentia autem in Diœcesi ea de causâ exigatur in alternativa, ut Episcopus tanquam Pastor oves proprias suis legibus & statutis regat, illisque assistat, quod in tali loco non potest; etsi fortè in aliquibus casibus de raro contingentibus, ibidem posset exercere jurisdictionem, dum interim leges frequenter contingunt, & modum ordinarium providendi respiciunt. Garc. n. 704. Castrop. *loc. cit.*, n. 10, contra Corrad. in *pr. benef.* l. 3. c. 6. num. 17. item contra Gonz. *cit. gl.* 43. q. 7. n. 180. apud Garc. quamvis uterque admittat, procedere sententiam Gonz. seu posse Episcopum frui alternativà, si Episcopo ad exercendam suam jurisdictionem in tali aliquo casu extraordinario existente in tali loco exempto, vacaret beneficium in ejus Diœcesi; è contra sufficere, etiam dum Episcopus residet in loco suæ Diœcesis, seu suæ jurisdictioni contentiosè subjecto, contento tamen intra aliam Diœcesim, censet Castrop. *loc. cit.*, n. 11. citans Garciam; eò quòd talis residendo in loco, in quo jurisdictionem ordinariam exercere potest, verè resideat in sua Diœcesi, quod ipsum, & non plus requiritur ad fruendum alternativà, esto, quòd de ceterò residendo in tali loco remoto, adeòque incommodo, unde reliqua gubernetur Diœcesis, non satisfaceret obligationi residendi ratione officii pastoralis impositæ, de qua Trid. *sess.* 23. c. 1.

Questio 573. An provivus ab Ordinario, fundans se in alternativa, obligationem habeat probandi inter cetera hanc veram & personalem residentiam Episcopi tempore vacationis beneficii?

Respondeo affirmativè. Garc. n. 502. & seq. testans sic sæpe à Rotà resolutum. Gonz. *gl.* 43. n. 92. Castrop. *loc. cit.*, n. 12. Card. de Luca. de *benef. d.* 93. n. 19. nam licet ex eo, quòd Episcopus in sua Diœcesi teneatur existere ratione muneris sui, & nemo præsumendus sit à sua obligatione deficere, sed potius ei satisfacere, præsumi debeat Episcopum in Diœcesi sua residere; quia ibi quivis præsumitur residere, ubi residentia obligationem habet, ut Menoch. de *presumpt. lib.* 6. *presumpt.* 16. n. 4. Masc. de *prob. concl.* 5. n. 5. Tiraq. in *l. connubial. gl.* 8. n. 3. quia tamen jus non præsumit, absolute Episcopum semper & quolibet momento temporis verè & personaliter residere; cum potius supponat plures causas urgentes & excusantes à residentia; quin & per menses aliquot concedat abesse, communisque talis residentia non sufficiat ad usum alternativæ, sed requiratur vera & actualis eo tempore, quo vacavit beneficium, meritò hac residentia necessariò probanda est. Castrop. *ibid.* Dat etiam hanc rationem positivam Card. de Luca *loc. cit.*, dicens: onus probandi negativam residentia non incumbere provi-

so Apostolico; sed onus probandi affirmativam incumbere provivso ab Ordinario, etiam mensis, qui aliàs esset Apostolicus, & per alternativam factus est Ordinarius, eò quòd provivsus Apostolicus ratione vacationis in mense regulariter Apostolico habeat intentionem fundatam in regulà, quam allegare sufficit; provivsus autem ab Ordinario innititur limitationi, quæ in dubio non præsumitur, sed est probanda, & quoties limitatio resultat ex aliqua qualitate seu conditione, ista etiam qualitas probanda sit; adeòque, cum non solum alternativa acceptata faciat, ut mensis Apostolicus efficiatur ordinarius, sed requiratur insuper qualitas seu conditio residentia; hæc probanda est per eum, qui se fundat in limitatione ista qualificata. Castrop. tamen fatetur non semper requiri exactam talis residentia probationem, sed sufficere aliqualem, v. g. si plenè probaretur tempore proximè antecedente vacationem, Episcopum residisse; eò quòd non præsumatur tunc mutatio residentia.

Questio 574. Qualis requiratur acceptatio, & in qua forma ea facienda?

1. Respondeo primò, acceptatio hæc libera esse debet, & ideo nemo invitus eam acceptare tenetur; cum sit gratia & beneficium, quod invito non datur. *l. invito. ff. de reg. juris.* prout multi Episcopi, ut ait Chok. *hic gl.* 21. n. 1. eam non acceptant propter onera præsertim residentia. Garc. p. 5. c. 1. n. 483. citans Gonz. *gl.* 58. a. n. 1. Chok. *loc. cit.*

2. Respondeo secundò, debere eam fieri juxta formam præscriptam in hac ipsa regula, quæ est de substantia hujus acceptationis; siquidem regula hæc suum fert in sine decretum irritans, quod quodam omnes regulæ partes formam inducit. Corrad. *l. 3. c. 6. n. 19.* & inducta ad evitandas fraudes, quæ per Ordinarios committi possent in usu alternativæ. Garc. n. 498. ex Fulco de *visit. l. 2. c. 28. n. 32.* Unde licet nemo præter Papam possit quicquam adversus hujusmodi decretum irritans attentare, adeòque nec formam per illud inductam, etiam in minimo, immutare, aut ei detrudere. Corrad. n. 20. Nihilominus nil vetat, quòd minus in hoc negotio acceptationis, & ejusdem recognitionis, Datarius seu Prodaturus, & ad quem spectat, nomine Papæ hanc acceptationem recipere & recognoscere, aliquid ex hujus formæ rigore remittat, utpote qui ad hoc remittendum non censetur moveri, nisi ex voluntate Papæ, cujus ipse personam & vices in his beneficialibus amplissimas gerit, & cujus ipse, ut Gonz. apud Garc. n. 496. Callador. Casar. de Grassis apud Corrad. *loc. cit.* organum est mentis & vocis, ac proinde, si Datarius admitteret acceptationem alternativæ, non servatà omnino dictà formà, utique valeret, & de ejus ad hoc facultate minimè dubitandum, ut Corrad. *loc. cit.*, n. 24. Garc. *cit.*, n. 496. citans Rot. in *Salman. fructuum.* 3. *Januarii* 1587. Unde etiam infert Corrad. n. 24. quòd si ex gratia omitti potest aliquid ex præscripta regula, multò magis id admitti debet, dum quandoque ipsa vix, aut omnino servari nequit. Infert etiam *cit.*, n. 24. quòd perperam agant Episcopi, qui postquam ex gratia Datarii alternativam acceptarunt, non servatà in omnibus formam regulæ quòd ad hoc, dein occurrente vacatione beneficii in mense vigore dictæ alternativæ alternato & Papæ reservato, qui aliàs esset unus ex 4 mensibus ordinariis, idem beneficium conferunt; prætextu nullitatis acceptationis alternativæ, & recognitionis. Perro formulas hujus acceptationis alterna-